

Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Mali 2016 - 2020

Ärendenummer: 19/001376

*Lägesuppdatering av strategigenomförandet per den 15 mars 2020,
samt resultat sedan den senaste strategirapporteringen*

Innehåll

Om strategirapporten – syfte och upplägg	2
2. Översikt av strategisammanhanget	5
2.1 Förförändringar i strategisammanhanget.....	5
2.3 Synergier med andra svenska strategier och aktörer	7
2.4 Integrering av perspektiven.....	8
3 Resultatredovisning.....	10
Sidas bidrag till förändring på strateginivå.....	10
3.1 Stödområde 1: Stärkt demokrati, jämställdhet och ökad respekt för mänskliga rättigheter	10
3.1.1. Mål 1.1: Stärkt kapacitet hos offentliga institutioner att tillhandahålla grundläggande samhällsservice.....	10
3.1.2. Mål 1.2 Ökad respekt för rättsstatsprincipen.....	11
3.1.3. Mål 1.3 Det civila samhällets ökade kapacitet att delta i politiska processer och främja ansvarsutkrävande.....	13
3.1.4 Mål 1.4 Stärkta förutsättningar för jämställdhet och respekt för mänskliga rättigheter med fokus på kvinnors och barns rättigheter.....	14
3.2 Stödområde 2: Mänsklig säkerhet och frihet från våld	15
3.2.1 Mål 2.1 Skärpta freds- och försoningsmekanismer på nationell och lokal nivå.....	15
3.2.2 Mål 2.2 Stärkt inflytande och deltagande för kvinnor i fredsprocesser och i freds- och statsbyggande	17
3.3 Stödområde 3: En bättre miljö, begränsad klimatpåverkan och större motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer	18
3.3.1 Mål 3.1 Förbättrad kapacitet bland offentliga institutioner och andra aktörer på nationell och lokal nivå för att bidra till miljömässig hållbarhet, ökad motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer samt begränsat klimat Effekt	18
3.3.2 Mål 3.2 Ökad hållbarhet och motståndskraft inom jordbruket, med fokus på hållbar livsmedelstrygghet, produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor och hållbar användning av naturresurser.....	19
3.3.3 Mål 3.3 Ökad produktion av och förbättrad tillgång till förnybar energi	20

4. Implikationer för innevarande strategiperiod	21
Bilaga P6	22

Om strategirapporten – syfte och upplägg

Syftet med strategirapporten är att rapportera Sidas strategigenomförande till UD. Strategirapporten tjänar som underlag till våra samråden med Utrikesdepartementet (UD) samt till Regeringskansliets (RK) resultatrapportering. Sida är avsändare och UD är målgrupp och mottagare av strategirapporten.

Vid sidan av strategirapporten redovisar Sida sin verksamhet till regeringen genom årsredovisningen. Årsredovisningen inkluderar redovisning från strategigenomförandet på en övergripande nivå per strategi. Strategirapporten går djupare och redogör för strategigenomförandet per strategimål för varje strategi och drar även framåtblickande slutsatser.

Strategirapporten är utformad i enlighet med regeringens riktlinjer för strategier. Strategirapporten innehåller redovisning, analys och bedömning av resultaten av strategigenomförandet i förhållande till angivna strategimål¹ samt redogörelse för implikationer för det fortsatta strategigenomförandet. Vid behov ska rapporten redovisa förändringar i förutsättningarna för genomförandet. Det finns tre typer av strategirapporter: Strategirapport år 1, årlig strategirapport och fördjupad strategirapport.

1. **Strategirapport år 1** skrivs strategiperiodens första år efter genomförd operationalisering. Rapporten sammanfattar slutsatser och redovisar resultat från genomförandet av föregående strategi (i de fall det finns en tidigare strategi). Denna strategirapport redogör även för den förändringsteori som ligger till grund för Sidas stöd inom strategin, centrala överväganden samt hur verksamheten ska genomföras och följas upp under strategiperioden.
2. **Den årliga strategirapporten** skrivs för de år då varken en fördjupad översyn eller operationalisering genomförts.
3. **Den fördjupade strategirapporten** skrivs näst sista året av strategin efter att en fördjupad översyn genomförts. Rapporten redogör för slutsatser från den fördjupade översyn av strategigenomförandet som sker en gång per strategi. Den fördjupade strategirapporten ska sammanfatta genomförandet av hela strategin hittills² (bl.a. analys av resultat per strategimål) samt ge tydliga rekommendationer inför kommande strategiperiod. Den fördjupade strategirapporten utgör Sidas huvudtillfälle att lämna rekommendationer till regeringens anvisningar inför ny strategi.

Strategirapporten är en lägesuppdatering av strategigenomförandet och bedömer resultat sedan den senaste strategirapporten. Strategirapporten bygger på det underlag som finns tillgängligt vid tillfället

¹ I de tidigare resultatstrategierna används begreppet *resultat*. Denna mall använder genomgående begreppet *strategimål* i linje med nya riktlinjer för strategier. I resultatstrategierna är resultaten klustrade kring *resultatområden*. Mallen använder dock genomgående begreppet *stödområde*.

² Dvs. från strategins början fram till 15/3.

för strategirapportens framtagande (bl.a. rapportering, reserapporter, studier, utvärderingar, analyser och anteckningar från partnermöten).

Kapitel 1 sammanfattar Sidas bedömning av strategigenomförandet per strategimål. **Kapitel 2** ger en översikt av strategisammanhanget och beskriver den kontext (tematisk/geografisk) i vilken strategin genomförs. **Kapitel 3** redovisar resultat från strategigenomförandet. **Kapitel 4** redogör för eventuella implikationer för det fortsatta strategigenomförandet som behöver lyftas till UD.

”**Trafikljusen**” är Sidas viktigaste signalsystem för att följa hur det går i strategigenomförandet. En bedömning görs för varje strategimål och ger en snabb överblick av nuläget. Bedömningen och motiveringen till denna utgör narrativet i resultatredovisningen (kapitel 3) i strategirapporten. I strategirapporten bedöms två aspekter:

1. **Utveckling mot strategimålet:** Strategimålen anger vad Sidas arbete ska bidra till under en given strategiperiod och utgör den huvudsakliga styrningen i strategigenomförandet. Trafikljusbedömning för *utveckling mot strategimålet* används för att få en snabb uppfattning om utvecklingstrender inom de målområden i kontexter där Sida verkar. Sidas insatser kan vara med och påverka utvecklingstrender inom de områden där vi är verksamma, men det handlar ofta om större komplexa och långsiktiga förändringar på nationell, regional och/eller global nivå, där ett stort antal faktorer utanför Sidas kontroll inverkar på utvecklingen. Trafikljusbedömningen och färgsättningen motiveras och beläggs utifrån tillgänglig statistik, källor eller rapporter.

Bedömning av utvecklingstrender i kontexten i förhållande till **strategimålen**:

- Grön:** Utvecklingen går framåt
- Gul:** Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt
- Röd:** Utvecklingen går bakåt

2. **Portföljens relevans:** Sidas strävan är att sätta samman och upprätthålla en relevant och väl avvägd portfölj i förhållande till utvecklingsutmaningar i respektive strategikontext, till strategins mål och till Sidas ambitioner avseende förväntade förändringar och resultat. *Portföljens relevans* handlar om Sida har satt samman en väl avvägd portfölj av insatser och aktiviteter som bedöms bidra till förändring i linje med strategimålet.

Sida behöver löpande justera sin förändringsteori och portfölj utifrån olika aspekter:

- (i) föränderlig kontext och sammanhang, (ii) den styrning som myndigheten får, samt
- (iii) beroende på om aktiviteter inte har gett eller inte förväntas ge resultat. Trafikljusbedömningen och färgsättningen av detta trafikljus beaktar och utgår från dessa aspekter.

Bedömning av **portföljens relevans**:

- Grön:** Portföljen är relevant
- Gul:** Portföljen är delvis relevant
- Röd:** Portföljen är inte relevant

1. Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning

Stödområde 1: Stärkt demokrati och jämställdhet och ökad respekt för Mänskliga rättigheter	Mål ³	Portfölj ⁴
1. Stärkt kapacitet hos offentliga institutioner att tillhandahålla grundläggande samhällsservice		
2. Ökad respekt för rättstatens principer		
3. Stärkt kapacitet i det civila samhället att delta i politiska processer och verka för ansvarsutkrävande		
4. Stärkta förutsättningar för jämställdhet och respekt för mänskliga rättigheter, med fokus på kvinnors och barns rättigheter		
Stödområde 2: Mänsklig säkerhet och frihet från våld		
1. Stärkt freds- och försoningsmekanismer på nationell och lokal nivå		
2. Stärkt inflytande och deltagande för kvinnor i fredsprocesser och freds- och statsbyggande		
Stödområde 3 : Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatiförändringar och naturkatastrofer		
1. Förbättrad kapacitet hos offentliga institutioner och andra aktörer på nationell och loka nivå att bidra till miljömässig hållbarhet, ökad motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatiförändringar och naturkatastrofer		
2. Ökad hållbarhet och motståndskraft i lantbruket, med fokus på hållbar livsmedelsförsörjning, produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor och hållbarhet nyttjande av naturresurser		
3. Ökad produktion av och förbättrad tillgång till förnybar energi		

³ Bedömning av utvecklingen i kontexten i förhållande till **strategimålen**: Grön: Utvecklingen går framåt; Gul: Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt; Röd: Utvecklingen går bakåt.

⁴ Bedömning av **portföljens relevans**: Grön: Portföljen är relevant; Gul: Portföljen är delvis relevant; Röd: Portföljen är inte relevant.

2. Översikt av strategisammanhanget

Totalt strategibelopp: 1180MSEK	Utbetalat belopp hittills: 10019,719 MSEK	Antal insatser 2019: X31
---	---	------------------------------------

2.1 Förändringar i strategisammanhanget

Mali präglas av ihållande instabilitet och konflikt sedan militärkuppen 2012 och olika väpnade gruppers ockupation av de norra landsdelarna, vilka ledde till insatser från utländsk militär i januari 2013 fram till överlämningen i juli 2014 till FN:s Multidimensional Integrated Stabilization Mission in Mali (MINUSMA). Tre viktiga förändringar kan noteras under strategiperioden, dels en försämring av säkerhetssituationen i landets norra och alltmer även i de centrala delarna - vilket i ett större perspektiv negativt påverkar mänskliga rättigheter i landet, dels en försenad genomförandetakt av fredsavtalet, dels olika försök till politiska och institutionella reformer efter presidentvalet i augusti 2018. Fredsförhandlingar mellan regeringen och de två rebellkoalitionerna, den s.k. "Plattformen" respektive "Koordinationen", utmynnade i det fredsavtal som undertecknades i maj och juni 2015. Avtalet stipulerar ingen självständig status för landets norra delar, men ger stöd åt en decentraliseringsprocess med upprättandet av en utvecklingszon och ett flertal utvecklingsrelaterade projekt i de delarna av landet. Verkställandet av fredsavtalet har dock inte varit utan problem, särskilt på områdena säkerhet, ekonomisk återhämtning och fattigdomsbekämpning. Terrorgrupper fortsätter att attackera FN:s fredsbevarande styrkor, den maliska armén samt civilbefolkningen, särskilt i landets norra och centrala delar, men det finns även rapporter från FN om att representanter från Malis väpnade styrkor utfört summariska avrättningar och brott mot de mänskliga rättigheterna utan att straff utdömts.⁵

I maj 2019 inleddes en inkluderande nationell dialog för att diskutera kommande institutionella reformer, fredsavtalsvillkor och andra viktiga nationella frågor. I dialogen deltog företrädare för politiska partier, organisationer i det civila samhället, den privata sektorn, administrativa myndigheter, oberoende experter samt företrädare för före detta rebellrörelser (CMA och Platforme). Dialogen resulterade i rekommendationer om en översyn av fredsavtalet och om anordnandet av parlamentsval innan maj 2020. Vissa framsteg vad gäller fredsavtalet har sedan dess gjorts genom ett antal försvars- och säkerhetsåtgärder, den påskyndade nedrustnings-, demobiliserings- och återintegreringsprocessen och genom inrättandet av den nordliga ekonomiska utvecklingszonen. Sammanlagt 1 330 före detta kombattanter som utsetts av de undertecknade väpnade rörelserna har avvärjats, demobiliserats och integrerats i de nationella väpnade styrkorna.

På den negativa sidan av förändringar är att säkerhetsläget i grannlandet Burkina Faso har försämrats markant under 2019. Under året har det även utförts allt fler attacker den mot maliska armén i olika delar av landet.

Utvecklingen av kontexten inom stödområde 1 i relation till strategimålet går delvis framåt. Den försämrade säkerhetssituationen i landets norra och centrala delar har ytterligare försvagat statens redan bristande närvaro i dessa områden, vilket negativt påverkat de offentliga institutionernas kapacitet att tillhandahålla grundläggande samhällstjänster till lokalbefolkningen, såsom sjukvård och utbildning. Allt fler skolor håller stängt med anledning av konflikten i norra och centrala Mali. Totalt

⁵ UN Independent Expert Alioune Tine. Februari 2019

hade över 800 skolor i norra och centrala Mali stängt vid läsårets början i oktober 2019. Av de skolor som håller stängt ligger 39 % i konflikttrabbade områden och av dessa ligger 62% i regionen Mopti.

Utvecklingen inom stödområde 2 när det gäller strategimålet går långsamt men utvecklingen tog fart under 2019 när fredsdialogen mellan parterna kom i gång igen. Genomförandet av fredsavtalet har präglats av stora förseningar och viktiga politiska och institutionella reformer fortskrider inte. Viktiga styrdokument och färdplaner i fredsprocessen verkar ofta bygga på parternas olika intressen, snarare än på tydliga strategier för hur avtalet ska genomföras. I slutet av 2019 återupptogs förhandlingarna mellan parterna.

Inom stödområde 3 har framsteg skett ifråga om utvecklingen i kontexten i relation till strategimålet, men i olika grad för olika aktörer och med vissa undantag. Statliga institutioner som arbetar med miljö bedöms svaga och de har förlorat mycket personal. Mali som hade som ambition att visa sig som ett föregångsland vad gäller klimat har gjort mycket begränsade framsteg vad gäller implementeringen av sin Nationally Determined Contribution (NDC).

2.2 Sveriges roll i strategisammanhanget

Tabell 1. Givarkontext

Biståndets (totala) andel av statsbudgeten utgör: 40%.	Strategins andel av totala biståndet utgör 3 %.
Givargemensam samarbetsstrategi 2019 – 2023.	Gemensamma EU-strategin gäller 2019–2023 Status på EU-gemensamprogrammering: Processer påbörjades under 2018 och avslutades 2019
De fem största givarna (organisationer och/eller länder) är: EU, Världsbanken, USA, Tyskland och Kanada	Sverige är den nionde (9) störste givaren. Av EU MS är Sverige den femte (5) störste givaren.

Internationellt bistånd utgör totalt 9,1% av Malis BNP (2017)⁶ och Sveriges bidrag utgör ungefär 3% av det totala bilaterala biståndet till Mali. De fem största givarna är EU, USA, Världsbanken (IDA), Tyskland och Kanada. Sverige är nummer 9 bland de tio största bruttogivarna av offentligt utvecklingsbistånd till Mali 2016–2017, efter EU, USA, Världsbanken, Frankrike, Kanada, Tyskland, afrikanska utvecklingsbanken, Nederländerna, Danmark och IMF. Malis totala nettomottagande av offentligt utvecklingsbistånd har ökat med 25% mellan 2015 och 2017, från 1275,1 till 1601,5 miljoner USD.⁷

Av EU:s medlemsstater befinner sig Sverige bland de fem största givarna i fallande storleksordning efter Tyskland, Frankrike, Danmark och Nederländerna⁸. Sverige är en av ett flertal givare på områdena jämställdhet, demokrati, mänskliga rättigheter och mänsklig säkerhet, och har under perioden varit den största givaren när det gäller bidragsfinansiering både inom miljö och klimat (cirka

⁶ Enligt Secrétariat à l'Harmonisation de l'Aide (SHA).

⁷ OECD (2019), Bilateral ODA by Sector for Mali, 2016-17 average, https://public.tableau.com/views/OECDACAidataglacebyrecipient_new/

⁸ Enligt EU:s informationsbroschyr.

20%) och inom statistikområdet. När det gäller finansiering av humanitärt bistånd är Sverige den fjärde största givaren efter USAID, ECHO och den centrala katastrofinsatsfond (CERF). De sektorer som tar emot mest av det bilaterala offentliga utvecklingsbiståndet är social infrastruktur och de sociala sektorerna (40 %).

Givarsamordning sker dels genom en övergripande samordningsgrupp ledd av en trojka med roterande ordförandeskap, dels i sektorgrupper. Sverige deltar i grupperna för vatten, miljö, jordbruk, energi, statistik, rättvisa och säkerhet, jämställdhet, samt i en mer informell grupp för kvinnor, fred och säkerhet. Det finns ett välfungerande givarsamarbete på teknisk nivå och insatsnivå, men intrycket de senaste åren är att intresset för harmonisering och samstämmighet gradvis har minskat bland andra givare, att stödet har politiserats samt att synlighet har blivit viktigare på bekostnad av samordning. Sverige har varit ledande och bidragit till en aktiv givarsamordning inom miljö- och klimatområdet, bl.a. avseende klimatfinansiering och uppföljning av Malis klimatåtaganden.

Sida betonar vikten av att större institutionella förändringar stöds av givarna, men att den nationella regeringen ansvarar för att leda processen. Goda framsteg gjordes gemensamt av givarna i en tematisk grupp ledd av Sida och UNDP inför valprocessen 2018 för att samordna valstödet genom en korgfond och presentera en harmoniserad dialog och budskap inför valet. Sverige har deltagit aktivt i EU:s gemensamprogrammering för 2019–2023, ett arbete som inleddes 2018. Givet Sidas stora och långsiktiga engagemang inom miljö, klimat och naturresursområdet föll det sig naturligt att Sverige tog huvudansvar för detta tematiska område inom ramen för EU:s gemensamprogrammering.

Sverige ses som ett oberoende och viktigt bilateralt givarland och som en partner utan dold agenda, som har bidragit till ett ökat fokus på jämställdhet som en central utvecklingsfaktor. Sverige intar även en framträdande position inom viktiga områdena såsom miljö och klimatförändringar samt statistik där samarbete inom politik och utvecklingssamarbete går hand i hand.

Det bör nämnas att det finns icke-traditionella aktörer som Kina, Ryssland och Indien aktiva i Mali, men att dessa väljer att inte delta i givarsamordningsgruppen.

2.3 Synergier med andra svenska strategier och aktörer

Synergier finns med strategin för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021 på områden för återuppbyggnad i situationer efter konflikter och konfliktförebyggande åtgärder, inom förnybar energi och inom integrerad vattenförvaltning. Under 2019 inleddes Sahel-initiativet med flera relaterade bidrag som utgörs av stöd till gränsöverskridande samarbete i området Liptako-Gourma (Burkina Faso, Mali och Niger), till förbättrad vattenförvaltning och till konfliktförebyggande åtgärder. Insatsen i Liptako-Gourma ska genomföras av ett antal FN-organ (av vilka flera samtidigt är partners på landnivå i Mali) och av myndigheten för integrerad utveckling i Liptako-Gourma (ALG).⁹ Det övergripande ansvaret ligger på UNDP. Dessutom finns synergier mellan den regionala och bilaterala strategin när det gäller gränsöverskridande vattenförvaltning, både när det gäller Världsbankens förvaltningsfond för samarbete om internationella

⁹ Stöd till FN:s gemensamma program till stöd för gränsöverskridande samarbete i Regionen Liptako-Gourma (PLANit id. 13142)

vatten i Afrika (CIWA)¹⁰ och när det gäller insatsen som implementeras av International Union for Conservation of Nature (IUCN).¹¹ Synergierna gäller framförallt samarbetet mellan Mali och Guinea om utvecklingen längs Nigerfloden.

Det finns även synergier med strategin för hållbar fred 2017–2022, inklusive omfattande uppföljning och harmonisering med den regionala planen för FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 och efterföljande resolutioner.

Sida arbetar för att stärka kopplingen mellan humanitära insatser och långsiktig utveckling. Under 2019 gjordes två gemensamma uppföljningsbesök i Mali, den humanitära krisanalysen för 2020 skrevs gemensamt och diskussionen om möjligheter och begränsningar för ökat samarbetet fördjupades. Flera partners, bl.a. FAO, ACF, UNICEF och Diakonia, får stöd från både den humanitära enheten och ambassaden. Detta har lett till möjligheter för ökat lärande.

Det finns starka kopplingar mellan landstrategierna för Mali och Burkina Faso och därmed också möjligheter till samarbete och synergier inom flera stödområden.

Sida arbetar med att intensifiera sina diskussioner med de grupper som arbetar med regional- och Sahel-strategierna för att kartlägga synergier och komplementaritet, med tanke på att merparten av naturresurserna och annan problematik delas mellan länderna i Sahelregionen.

Ett antal svenska aktörer (FBA, SCB, Försvarsmakten) verkar i Mali. Därför har Team Sweden-konceptet etablerats och det är något vi kommer att fortsätta utveckla¹².

2.4 Integrering av perspektiven

Sida tillämpar även fortsatt de fem perspektiven på samtliga insatser som ingår i strategin med koppling till resiliensplanen från 2017.

Fattiga människors perspektiv är en tydlig utgångspunkt som genomsyrar all verksamhet. Portföljen innehåller både insatser som arbetar på individnivå direkt med människor som lever i fattigdom, och insatser på en mer strukturell nivå. Kapacitetsuppbyggnad på statistikområdet, inklusive stöd till hushållsenkäter baserade på urval, strukturering av det nationella statistiksystemet osv ger viktiga grunddata för beslutsfattare och utvecklingspartner, så att utvecklingsinsatser kan anpassas till de behov som finns i olika delar av landet. Detta möjliggör även ansvarsutkrävande av beslutsfattare.

Rättighetsperspektivet genomsyrar samtliga tre portföljområden. En särskild genomgång av strategins 14 största insatser visar att alla fyra principer inom rättighetsperspektivet i hög grad finns integrerade. Insatserna försöker där så är möjligt att nå ut till särskilt sårbara och marginaliserade grupper, t.ex.

¹⁰ WB MDTF CIWA 2018-2026 Samarbete i internationella vatten i Afrika Fas II (PLANit id. 10619)

¹¹ Både det tidigare stödet som kallas IUCN: SIDA (Partnerskap för Env Styra Västafrika) (PLANit id. 51030026) och ett new-stöd utvärderas: IUCN PREE 2020 - 2021 (fas 1): Vatten mgm och konfliktförebyggande (PLANit id. 10994)

¹² Folke Bernadotte akademien (FBA) Statistiska centralbyrån (SCB) och svenska gso-företag

DEME SO:s program för rättshjälp till kvinnor i fängelse.¹³ Andra insatser har en stark betoning på inklusivitet, t.ex. lokalbefolkningens kapacitet att påverka naturresursanvändningen i sitt närområde och att utforma och styra användningen av hållbar energi inom Energiprogrammets så kallade gröna ekonomiska zoner.¹⁴ Många initiativ består av stödkomponenter till både skyldighetsbärare och till rättighetsinnehavare för att stärka ansvarsutkrävandet från båda håll, t.ex. stödet via UN Women.¹⁵ Ett effektivt sätt att stärka ansvarsutkrävande och transparens har varit de civila ”tillsynskommittéerna” inom programmet Local Democratic Governance Phase IV (LDG) som utövar tillsyn över kommunernas arbete.¹⁶

Arbetet med **miljö och klimat** är förmodligen – tillsammans med jämställdhet - det som Sverige är mest känt för i Mali, genom långsiktigt engagemang, omfattande insatsportfölj och politisk dialog inom området. Över hälften av landportföljen i Mali består av arbete inom detta område. På senare år har Sida arbetat med att införliva miljöarbete även i resterande delar av portföljen. Eftersom miljö redan från början har varit utgångspunkten inom både jordbruk och energi är det endast en begränsad mängd negativ miljöpåverkan som måste hanteras (bekämpningsmedel, användning av fossila bränslen osv.). Dialog förs med alla partners kring olika verksamheters miljöpåverkan. Möjligheterna att minska miljöpåverkan är begränsade av att det i det geografiska området finns få alternativ till resor med annat än bil och flyg.

Sida är i Mali även känt för sin progressiva jämställdhetspolitik och ett proaktivt jämställdhetsarbete inom sina utvecklingsprogram. **Jämställdhetsperspektivet** är mycket väl integrerat i portföljen. Samtliga pågående insatser under 2019 har jämställdhetspolitik som ett viktigt (61%) eller huvudsakligt (39%) fokus. På stödområde 2 (mänsklig säkerhet) görs en särskild ansträngning för att integrera jämställdhets-/WPS-perspektivet genom att införliva det som avtalsvillkor, dvs. utveckla baselinestudier och handlingsplaner för jämställdhet, genom två olika insatser.¹⁷

Konfliktperspektivet är även det väl integrerat i portföljen. Över 90% av volymen klassificeras som konfliktrelevant och en mindre del (4%) utgörs av direkta initiativ till fred och säkerhet, bland annat ett mediestöd som skapat en plattform för diskussion om fredsavtalet som sänds i radio över stora delar av landet.¹⁸ Konkurrens om mark och vatten är en källa till många lokala konflikter. Många initiativ inom stödområde 3 integrerar konfliktperspektivet och försöker reducera konfliktrisker. Det sker genom arbete med konfliktlösning mellan boskapsskötare och bosatta jordbrukare eller genom att stärka lokalbefolkningens kapacitet att hantera olika naturkriser, t ex oregelbunden nederbörd.¹⁹

¹³ Adequate Access of the Poor to Rights and Justice in Mali (PLANit id12595).

¹⁴ Uthållig och förnybar energi för alla (PLANit id. 11799)

¹⁵ UN Women Mali 2016-2021 (PLANit id. 10221)

¹⁶ Local Democratic Governance Phase IV (PLANit id. 11690)

¹⁷ UN Trust Fund for Peace and Security (PLANit id 51130089) och Studio Tamani (PLANit id. 11003)

¹⁸ Studio Tamani - nyheter och information för dialog, fred och jämlikhet i Mali (PLANit id. 11003)

¹⁹ Wetlands Program Phase 2 (PLANit id.10738) och Integrerad vattenresursförvaltning (51130084)

3 Resultatredovisning

Sidas bidrag till förändring på strateginivå

Resultaten av strategigenomförandet hittills tyder på att strategin fortsatt är relevant och att det svenska utvecklingssamarbetet i huvudsak genomförs enligt plan. Trots att det finns utmaningar sker framsteg på nästan samtliga resultatområden, och det svenska utvecklingssamarbetet bidrar till resultat. Sida ses som ett oberoende och viktigt bilateral givare och som en partner utan dold agenda, som har bidragit till ett ökat fokus på jämställdhet som en central utvecklingsfaktor. Sida intar även en framträdande position inom viktiga områdena såsom miljö och klimatförändringar och statistik där samarbete inom politik och utvecklingssamarbete går hand i hand.

Sidas samarbetspartners i Mali uttrycker uppskattning för hur den svenska strategin för landet genomförs i samarbete med maliska staten, civilsamhället och med multilaterala organisationer, genom ekonomiska och tekniska kapacitetsbyggande insatser som generellt sträcker sig över 3 år eller mer.

Stödområde 1: Stärkt demokrati och jämställdhet och ökad respekt för Mänskliga rättigheter

3.1.1. Mål 1.1: Stärkt kapacitet hos offentliga institutioner att tillhandahålla grundläggande samhällsservice

Strategimål

Sidas bedömning är att utvecklingen av kontexten inom strategimålet går delvis framåt. Säkerheten och de sociala förhållandena i Mali har stadigt försämrats i de centrala och norra regionerna vilket begränsar statens tillhandahållande av allmännyttiga tjänster. Ökade säkerhetsutgifter och regeringens oförmåga att samla in intäkter (särskilt tullintäkter vid gränsövergångar i de osäkra områdena) sätter press på prioriterade sociala utgifter och utvecklingsutgifter. Finansiella resurstilldelningar till de sociala sektorerna är fortfarande ett problem. Förutom de otillräckliga utgiftsnivåerna är effektiviteten hos de offentliga utgifterna inom de sociala sektorerna ett problem. Utbildningssektorn fick till exempel 17 procent av statsbudgeten 2017 och 2019 men utbildningssystemet håller inte barn i skolan. För varje 100 barn som tas in på en representativ skola i årskurs 1, skulle endast 8 främjas varje år och examen utan att förlora någon gång. Hälso- och sjukvårdsutgifterna är ännu mer nedslående, med endast 5,3 procent andelade under 2018, jämfört med 7,1 procent 2017 (89,7 procent utförda) och 5,6 procent 2016. Dessa procentsatser ligger långt under de rekommenderade anslagen, som ligger på 20 procent för utbildning (globalt partnerskap för utbildning) och 15 procent för hälsa (AbujadeklARATIONEN).²⁰ Under 2019 ökade den sociala trygghetstäckningen för utsatta familjer, med 67 867 hushåll som gynnades av *Jigisemejiri*, det största och mest kritiska sociala skyddsnätsprogrammet i början av året, jämfört med 60 715 hushåll i början av 2017, en ökning med 12 procent). Det motsvarar 393 629 barn i början av 2018, jämfört med 352 147 barn i början av 2017. Sedan år 2000 har betydande framsteg gjorts när det gäller ökad tillgång till vatten samtidigt som tillgången till sanitet och hygien släpar efter. UNICEF uppskattar att US \$ 162.000.000 behövs för att uppnå tillgång till *grundläggande* tjänster och att US \$ 668.000.000 behövs för tillgång till *säkert* hanterade tjänster. Trots att Wash är en politisk prioritering är budgetanslaget till sektorn fortfarande lågt, cirka 2 %, jämfört med de 5 % som Mali utlovade i 2014 års möte om sanitet och vatten för alla.

²⁰ Mali, Social Integration och Sveriges Temafondsrapport, januari – december 2018, PP7-8

Givarsamfundet bidrar med cirka 85 % av de totala investeringarna. Huvudsakligen anslås till dricksvattensektorn. Under 2019 höll den rättsliga ramen, politiken och de fyra sektoriella program som skulle vägleda vattensektorn på att ses över. Processen blockerades under hela året, delvis på grund av meningsskiljaktigheter mellan vissa givare och regeringen om hur man ska gå vidare med institutionella reformer för att ytterligare integrera vatten och sanitet.

På det hela taget är trenden den omvända när det gäller statens förmåga att tillhandahålla grundläggande sociala tjänster. Detta framgår av de minskande budgetanslagen samtidigt som man har en växande befolkning, och det minskande accepterandet av regeringen som tullbärare.

Portfölj

Sida bedömer att portföljen är relevant med avseende på målet och ska vara grön. UNICEF har mellan 2015–2018– sett till att 186 800 personer (95 268 barn) fick tillgång till förbättrade vattenkällor i Sikasso, Koulikoro och södra Mopti-regioner jämfört med 2018 års mål på 210 000. Dessutom fick 220 400 personer (112 404 barn) som drabbats av krisen i norr och centrala regioner tillgång till förbättrade vattenkällor. UNICEF arbetar på ett sektorsövergripande sätt som framgår av investeringarna i skolor (1 033 skolor i Mali har utrustats med infrastruktur) och vårdcentraler (395 vårdcentraler har nått WASH miniminormer i de södra regionerna). Detta visar att Unicef har betydande kapacitet att tillhandahålla leverans till befolkningen. Unicef är också den viktigaste strategiska partnern till regeringen inom WASH med ett tydligt mål att öka kapaciteten längs hela kedjan, från konstruktion till underhåll till policyförändringar. Det är dock nödvändigt att fortsätta diskutera ägar- och exitstrategi med Unicef eftersom deras närvaro i Mali är från 1960.

Stödet inom statistikområdet har bidragit till att stärka den maliska statistikmyndigheten och andra delar av det maliska statistiksystemet. Stödet har bland annat lett till förbättrad personalhantering, planering och budgetering, ett system för hushållsundersökningar (som från början var svensktfinansierat men där maliska staten nu tagit över som finansierad), förbättrad könsuppdelad statistik, förbättrad statistik om företag, förbättrad IT-infrastruktur på statistikmyndigheten och förbättrad information inom området miljödata. Detta innebär att både den maliska staten och givarsamfundet har tillgång till bättre data och kan erbjuda rätt typ av utvecklingsinsatser. Det innebär också förbättrade möjligheter för ansvarsutkrävande av beslutsfattare och förbättrade möjligheter för beskattning vilket kan ge statskassan intäkter som kan omsättas i samhällsservice.

3.1.2 Mål 1.2 Ökad respekt för rättsstatsprincipen

Strategimål

Den övergripande utvecklingen mot strategimålet bedöms gå framåt. 2019 har präglats av en rad stora förändringar i rättsväsendet. Personal såsom domare och kanslistar har förflyttats och omfördelats över hela landet. Regeringen har också antagit en ny lag om programplaneringssektorn. Denna nya lag planerar en betydande ökning av den nationella budgetdelen som denna sektor har beviljats under fem år (2020–2024) för att utbilda och anställa mer personal som ska skipa rättvisa och främja kampen mot korruption.

Kampen mot korruption och straffrihet har påskyndats på den nya justitieministerns initiativ. Terrorrelaterade rättegångar har slutförts. Sedan 2017 har 60 personer med anknytning till terrorism har åtalats, vilket har lett till 51 fällande domar och till 9 frikännande. Under 2018 rankades Mali som 120 av 180 länder enligt Transparency International Corruption Perception Index. Men under 2019 har Mali klivit tillbaka och rankas nu som 130 av de 180 länder regelbundet utvärderas. Riksrevisionen har dock granskat många offentliga myndigheter och byråer och pekat på ekonomiska oegentligheter.

Centralbyrån för bekämpning av olaglig berikning hade inlett sin verksamhet, kontoret samlade in deklARATION av tillgångar och signalerade flera fall av olaglig berikning av offentligt anställda.

Statens närvaro måste fortfarande stärkas i de norra och centrala regionerna i landet. Rättsväsendet är antingen ofunktionella eller mycket avlägsna från medborgarna. Utvecklingen av lokala väpnade miliser utgör ett allvarligt problem för rättsstatsprincipen i centrala regioner. Omplacering av statliga styrkor och offentliga tjänster är nödvändig för att återinföra rättsstatsprincipen. Det finns ett behov av att arbeta med både erbjudande (rättsliga institutioner, kriminalvårdsanstalter och personal) och krav (det civila samhällets organisationer), för att uppnå en större respekt för rättsstatsprincipen. Kampen mot korruption och reformer av säkerhetssektorn är andra områden som kan bidra till en större respekt för rättsstatsprincipen och bör undersökas.

Situationen för de mänskliga rättigheterna försämrades kraftigt under 2019. Attacker från beväpnade islamistiska grupper mot civila har ökat. Våld mellan befolkningsgrupper i de centrala delarna av landet har lett till hundratals dödsoffer och påskyndat en humanitär kris. Små ansträngningar gjordes för att skipa rättvisa för offer för övergrepp, och rättsstatens institutioner förblev svaga. Säkerhetssituationen ledde till att stor del av personalen inom rättssektorn övergav sina tjänster i norra och centrala Mali. Hundratals fångar hölls i förlängd häktning på grund av domstolarnas oförmåga att på lämpligt sätt behandla ärenden. Den nationella kommissionen för mänskliga rättigheter (CNDH) gjorde betydande framsteg när det gäller att fullgöra sitt mandat. Med förbättrad finansiering och personal undersökte CNDH missbruk, utfärdade många kommunikéer och besökte fångläger för att förespråka för offrens räkning.

National Commission for Human Rights (CNDH) undersökte vissa övergrepp, utfärdade ett flertal kommunikéer, besökte fångläger och inrättade ett program för att ge rättsligt stöd till det fattiga.

Sanning, justitie- och försoningskommissionen, som inrättades 2014 för att utreda brott och grundorsakerna till våld sedan 1960, har tagit över 14 000 offer- och vittnesuttalanden, men dess trovärdighet försvagades genom att beväpnade gruppmedlemmar togs med och uteslutning av offrens företrädare uteslöts. Offentliga utfrågningar inleddes i december 2019

Portfölj

Sida bedömer att portföljen är delvis relevant. Ett nytt program pågår med DEMA SO sedan 2018, med syftet att förbättra trovärdigheten för rättsväsendet och allmänhetens förtroende för rättvisa genom aktiviteter som juridisk hjälp, lagstiftningsutbildningar, spridning av lagar och främjande av fångarnas rättigheter.

Projektet fokuserar på fattiga medborgare, särskilt marginaliserade grupper och individer. Den nederländska ambassaden bidrar också till finansieringen av projektet. Totalt tillhandahåller 696 paralegals rådgivningstjänster och sensibiliserings-sessioner om rättsväsende och administrativa förfaranden för medborgarna i 348 kommuner. Dessa sessioner har inneburit 296 501 deltagare, varav 55,4% av kvinnorna. 28 juridiska och rättsliga hjälpkontor inbäddade i domstolar är operativa. En nationell studie om tillståndet i 54 civila fångelser har genomförts och presenterats för åklagarna under ett nationellt seminarium. Åklagarna åtog sig att vidta brådskande åtgärder eftersom denna studie

visade att fängelserna var överfulla och 64% eller fångar väntade på en rättegång.²¹ Rättsstatsprincipen är fortfarande relevant för strategin. Reflektioner pågår för att hitta en möjlighet att ge stöd till statens institutioner och tjänster som är dedikerade till rättsstatsprincipen. En kartläggning av denna sektor kommer att genomföras i år för att identifiera vad som kan vara värdefulla inträdespunkter för ytterligare ett svenskt bidrag.

3.1.3 Mål 1.3 Det civila samhällets ökade kapacitet att delta i politiska processer och främja ansvarsutkrävande

Strategimål

Sidas bedömning är att utveckling mot strategimålet går framåt. Det civila samhället fortsätter att stärkas genom kapacitetsbyggnad som finansieras av givare och genom inhemska insatser. Ändå är många organisationer svaga och saknar både ekonomiska och personalresurser. Tematiska gruppernas strukturnivå (som skapats inom FOSSC) är inte tillräcklig för att utöva en betydande kontroll över medborgarnas åtgärder och utvecklingspolitik. Tematiska grupper är reaktiva och har ingen fördefinierad strategi för att analysera den offentliga politiken och påverka den på medellång och lång sikt. Företagens sociala ansvar deltar i övervakningen av den strategiska ramen för ekonomisk återhämtning och hållbar utveckling. Avsaknaden av ett alternativt övervaknings-, insamlings- och analysystem för uppgifter om genomförande och resultat som uppnått inom ramen för credd, och med stöd av dokumenterade argument, begränsar dock det aktiva deltagandet av företagens sociala ansvar i denna process.

Det finns ett verkligt inflytande från muslimska religiösa sammanslutningar och deras ledare i den offentliga debatten.

Det finns allt fler bloggare och visseblåsare som syns allt mer på sociala nätverk. Dessa individer och organisationer informerar, debatterar, ökar medvetenheten om fredsfrågor, genusfrågor och att leva tillsammans. Sociala nätverk och media är viktiga uttryckskanaler som når ut till en stor publik i hela landet och särskilt till unga som har tillgång till internetuppkoppling.

Portfölj

Sidas bedömning är att portföljen är relevant. De 25 finansierade projekten inom programmet (Reso Climat) täcker hela landet inklusive områden som lider av osäkerhet i de norra och centrala delar av landet. Livsförhållandena i dessa områden har förbättrats när det gäller riklig och diversifierad livsmedelsförsörjning, tillgång till dricksvatten och hälsovård, tillgänglighet och tillgång till produkter på marknaden, skapande av arbetstillfällen genom anställning av lokala fattiga människor och stor

²¹ [1] DEME SO Delårsrapport-januari 2020

förståelse för klimatförändringar och motståndskraft.²² Detta har bidragit till att öka motståndskraften hos de fattigaste som är programmets huvudmottagare. Utvärderingsrapporten bedömde programmet som genderkänsligt och visade några förändringar i kulturella och sociala normer.

LDG. Hanteringen av konflikter på lokal landkommission (COFO) och medborgarnas valutskott ökar de lokala myndigheternas deltagande och bevarar sociala relationer och stärker sammanhållningen mellan samhällsgrupperna.²³ Undertecknande av avtal mellan kommuner och socio-professionella organisationer kring förvaltningen av lokal infrastruktur (t.ex. vaccinationscentra, brunnar grönsaksodling, etc.) som byggts under programmets genomförande pågår.²⁴

3.1.4 Mål 1.4 Stärkta förutsättningar för jämställdhet och respekt för mänskliga rättigheter med fokus på kvinnors och barns rättigheter

Strategimål

Sidas bedömer att utveckling mot strategimålet går framåt. Utvecklingen mot strategimålet uppvisar en försiktigt gynnsam trend. Den maliska staten arbetar med att förbättra det juridiska ramverket och policymiljön för skydd av barn. I juli 2017 godkände Ministeriet för främjande av kvinnor, barn och familj (MPFEF) det preliminära utkastet till en lag om könsrelaterat våld, vilken inkluderade kriminalisering av kvinnlig könsstympning och barnäktenskap. Detta var första gången på 10 år som maliska staten gjort framsteg med att ta fram underlag för lagstiftning mot dessa typer av skadliga sedvänjor i enlighet med rekommendationerna från FN:s kommitté för barns rättigheter. Det är dock en lång väg kvar tills lagtexten kan antas formellt av minst två skäl: motstånd från religiösa ledare och ihållande negativa sociokulturella krafter mot främjandet av barn och kvinnors rättigheter.

Tusentals barn lider till följd av konflikter och våld mellan befolkningsgrupper. Många skolor förblev stängda och många barn nekades rätten till utbildning på grund av osäkerhet och förskjutning. Många lärare hotas, och skolor vandaliserades, förstördes eller ockuperades av väpnade grupper. Över 150 barn dödades under gemensamt våld, av sprängladdningar eller i korseld. FN:s barnfond (Unicef) rapporterade 99 fall av rekrytering och användning av barn av väpnade grupper under de första sex månaderna 2019. Mer än dubbelt så många som rapporterades året innan. Över 900 skolor förblev stängda och 270 000 barn nekades rätten till utbildning på grund av osäkerhet och tvångsförflyttning.²⁵

Utvecklingen för kvinnor är blandad. Kvinnors rättsliga status är fortfarande beroende av seder och vanor, dåligt assimilerade religiösa föreskrifter som leder till kontroversiella eller till och med felaktiga tolkningar. Verkliga framsteg har gjorts till förmån för kvinnors rättigheter. Enorma utmaningar återstår dock att möta när det gäller främjande, skydd och effektivitet vad gäller dessa rättigheter.

Det råder viss motsättning mellan internationella, regionala rättsliga normer som ratificerats av landet och vissa nationella lagar, vissa sedvänjor, sociala metoder, oavsett om de är generaliserade eller specifika för kulturområden, vilket är källor till motsägelser mellan kvinnors rättsliga status och deras socioekonomiska tillstånd.

²² Rapport annuel 2018, Programme d'Initiatives Locales d'Adaptation Durable aux effets des Changements Climatiques des communautés rurales vulnérables du Mali (PIL-ADCC), Avril 2019, page 25 to 30

²³ Travel report Sikasso-Finkolo, 2019-05-20, Page 1

²⁴ Quelques progrès réalisés dans le programme GLD, exit phase, 2020-01-15, Page 5

²⁵ <https://www.hrw.org/world-report/2020/country-chapters/mali>

Portfölj

Sida bedömer att portföljen är relevant. DEME SO:s program bidrog till att främja kvinnor, barn och fångars rättigheter när det gäller tillgång till rättslig prövning. Totalt 696 paralegals är verksamma i 348 kommuner för att hjälpa medborgare när det gäller rättigheter och tillgång till rättvisa och andra administrativa tjänster. Genom den juridiska kliniken och kontor för rättshjälp, organiserade DEME SO 9.518 sensibilisering sessioner för 296.501 personer i hela landet. En studie om tillståndet i 54 maliska civila fängelser utfördes också och den visade att 64 procent av fångarna (augusti 2019) väntar på rättegång eller slutgiltig dom. Efter valideringssessionen i denna rapport, har domarna åtagit sig att utföra extraordinära åtgärder för att avlasta fängelserna.

3.2 Stödområde 2: Mänsklig säkerhet och frihet från våld

3.2.1 Mål 2.1 Skärpta freds- och försoningsmekanismer på nationell och lokal nivå

Strategimål

Sidas bedömning är att utvecklingen mot strategimålet går delvis framåt. Fredsprocessen och försoningsmekanismerna går delvis framåt. Fredsavtalet har ifrågasatts mer och mer under 2019 och det folkliga stödet har minskat. Övervakningskommittén för avtalet har inte träffats under årets sista kvartal. Ansvaret delas dock ofta mellan berörda parter. Den nuvarande fasen är resultatet av de maliska parternas misslyckanden, som i första hand orsakas av bristande ledarskap och brist på ömsesidigt förtroende.

En nationell dialog om inkluderande åtgärder har hållits för att diskutera kommande institutionella reformer, fredsavtalsvillkor och andra nationella frågor. Deltagarna i denna dialog bestod av företrädare för politiska partier, organisationer i det civila samhället, den privata sektorn, administrativa myndigheter, oberoende experter samt företrädare för både före detta rebellrörelser (CMA och Platforme). Denna dialog har rekommenderat en översyn av fredsavtalet och anordnandet av parlamentsval före maj 2020. Vissa framsteg har gjorts när det gäller avtalets försvars- och säkerhetsåtgärder, den påskyndade nedrustnings-, demobiliserings- och återintegreringsprocessen och inrättandet av den nordliga ekonomiska utvecklingszonen. Sammanlagt 1 330 före detta kombattanter som utsetts av de undertecknade väpnade rörelserna har avväpnats, demobiliserats och integrerats i de nationella väpnade styrkorna. De är redo att omplaceras i norr som den nationella ombildade armén.

Den centrala delen av landet (Mopti) har skakats av sammandrabbningar mellan Dogon och Fulani under starkt inflytande av extremistgrupper som försöker ställa folkgrupper mot varandra. Lokala avtal har ingåtts mellan samhällen vilket har lett till en betydande minskning av våld och offer på senare tid. Det är ministeriet för social sammanhållning, fred och nationell försoning som har inrättat regionala försoningsgrupper som har följts av inrättandet av gemensamma försoningsteam. Dessa decentraliserade strukturer underlättar konfliktförebyggande och konfliktlösning på regional och lokal nivå och uppmuntrar lokal dialog mellan samhällen. De spelar en viktig roll i norra och centrala Mali.

Efter rekommendationerna från conference d'Entente Nationale (National Understanding conference), har en nationell försoningslag (loi d'entente nationale) röstats fram och utfärdats för att främja försoning med åtgärder såsom upphörande av åtal, ersättning till offren, etc. men krigsförbrytelser är uteslutna.

Mänskliga rättighetsorganisationer har uttryckt sin oro över straffrihet. När det gäller övergångs rättvisa har man i fråga om sannings-, rättvise- och försoningskommissionens mandat som avslutades i december 2018 förlängt det till december 2021 och kommer att omfatta perioden 1960–2019. Kommissionen har mottagit 15 000 klagomål. Regionala byråer har öppnat, och offentliga utfrågningar har inletts, men de omfattar endast offer.

Portfölj

Sida bedömer att portföljen är relevant. Tre viktiga insatser bidrar till det här delmålet,²⁶ men även aktiviteter under stödområde 1 och 3, genom inriktningen på frågor som rör övergångs rättvisa²⁷ och lokala konflikter om mark och vatten.²⁸ FN:s Förvaltningsfond har tagit lång tid att starta upp, delvis med anledning av kapacitetsbrist då externa processer²⁹ tagit upp mycket energi från olika sektioner inom MINUSMA. Under 2019 initierade fonden dock en utbildning av 676 lokalt folkvalda kvinnor i de norra delarna av landet, och mot slutet av 2018 föreslogs även andra relevanta projekt genom internationella och nationella samarbetspartners (t.ex. International Alert, Search for Common Ground, Islamic Relief France, IMRAP och CVJR) för finansiering från Sverige. Vissa av dessa är nya samarbetspartners till fonden och är resultatet av proaktivt arbete från Sida med syfte att bredda det urval av partner och insatser som får finansiering genom fonden.

Trots försenad implementering med anledning av problem med sin maliska samarbetspartner har SIPRI avslutat tre års forskning om upplevd trygghet lokalt,³⁰ vilket resulterat i publikationen *Civil Society White Book on Peace and Security in Mali* – den första i sitt slag. Ett nästa steg för SIPRI är att hitta sätt att kapitalisera på arbetet, dvs. identifiera synergier med centrala aktörer som kan leda till policyförändringar och konkreta förändringar på marken. I Nigerflodens inlandsdelta har administrativa regioner, lokalmyndigheter och enskilda organisationer deltagit i en process för att bygga en gemensam vision för hållbar hantering av områdets naturtillgångar, som ett verktyg för att förebygga och hantera konflikter. En första övergripande plan för markanvändning i området har utvecklats och antagits av

²⁶ FN:s förvaltningsfond för fred och säkerhet i Mali (PLANit id.51130089), SIPRI Mali 2016-2018 Civila Samhället (PLANit id. 51130096), och Studio Tamani - nyheter och information för dialog, fred och jämlikhet i Mali (PLANit id. 11003)

²⁷ DIHR/DEME SO 2015-2017: collection of information and treatment of cases related to human rights abuses committed during the crisis – in collaboration with CVJR

²⁸ Wetlands Program Phase 2 (PLANit id.10738), Integrerad vattenresursförvaltning (51130084) och Local Democratic Governance Phase IV (PLANit id. 11690)

²⁹ T.ex. presidentvalet i Mali, den strategiska genomgången av MINUSMA och dess förnyade fokus på centrala Mali.

³⁰ SIPRI Mali 2016-2018 Civila Samhället (PLANit id. 51130096)

regeringen.³¹ Medieproducenten Studio Tamani³² har även varit viktig i stärkandet av fredsbyggande och försoning. Tillförlitlig och opartisk information om freds- och försoningsprocessen tillhandahålls via ett landsomspännande nätverk av korrespondenter och partnerradiostationer. Studio Tamani har t.ex. ägnat ett flertal debattprogram i radion åt de etniska spänningarna i landets centrala delar, genom att möjliggöra dialog och uppmaningar till fred med ledare för Fulani och Dogon, som deltagit i kanalens debatter. Genom att ha ett bredare fokus på viktiga frågor i samhället har insatsen även skapat synergier med nästan alla andra mål i strategin.

3.2.2 Mål 2.2 Stärkt inflytande och deltagande för kvinnor i fredsprocesser och i freds- och statsbyggande

Strategimål

Sida bedömer att utvecklingen i kontexten i relation till strategimålet går delvis framåt. Trots nationell lagstiftning och policy har kvinnor marginaliserats under Malis fredsprocess och kvinnligt deltagande har prioriterats lågt. Vissa positiva framsteg skedde dock under 2018, då kvinnogrupper utvecklade en handlingsplan för kvinnors deltagande i fredsavtalets implementering. Frågan fanns även på dagordningen för CSA³³-sammanträdet vid två tillfällen. Detta följdes i början på 2019 av inrättandet av en konsultationsprocess syftande till alternativa sätt för kvinnor att delta i CSA.³⁴ I samband med den nationella handlingsplanen (NAP) för UNSCR 1325 var inrättandet 2017 av en teknisk styrningsenhet (UTG PAN),³⁵ liksom operationaliseringen av den nationella samordnings- och uppföljningskommittén, ett tydligt framsteg. I syfte att formulera en ny 5-årig NAP gjorde UTG PAN en utvärdering av föregående NAP. Analysen omfattade de viktigaste resultaten; styrkor, utmaningar, överensstämmelse med internationell, regional och nationell policy, arbetsmetoder och lärdomar från andra länder liksom rekommendationer. Det nationella ägandeskapet för NAP har generellt stärkts och det finns nu bättre kapacitet och strukturer för att implementera den, liksom för samordning och uppföljning. Ny NAP lanserades under första kvartalet 2019.

Portfölj

³¹ Wetlands Program Phase 2 (PLANit id.10738)

Studio Tamani – nyheter och information för dialog, fred och jämlikhet i Mali (PLANit id.10738) ³³ CSA: Comité de suivi de l'accord (Peace Agreement Monitoring Committee)

³³ CSA: Comité de suivi de l'accord (Peace Agreement Monitoring Committee)

³⁴ Leds av MINUSMA och UN Women tillsammans

³⁵ Under Ministeriet för främjandet av kvinnor, barn och familj (MPFEF)

Portföljen bedöms vara relevant. Det är främst tre insatser³⁶ som bidrar till målet men även andra insatser, då agendan för kvinnor, fred och säkerhet (WPS) har kopplingar till ett stort antal aspekter av relevans för den svenska strategin.³⁷ Sverige är den näst största givaren till UN Women i Mali, som spelar en strategisk roll i förhållande till de nationella processer som beskrivs ovan. På lokal nivå har UN Womens verksamhet bidragit till att stärka kvinnors deltagande i konfliktlösning lokalt och stöd till lokala fredsinitiativ. Relevanta policyrekommendationer har utvecklats i enlighet med kvalitativa studier av UNSCR 1325-relaterade frågor och inkluderats i den vitbok för civilsamhället om fred och säkerhet i Mali som SIPRI bidragit till. Kvinnors roller inom beslutsfattande, fredsprocessen och fredsbyggandet har även främjats och debatterats genom stöd till mediaplattformen Studio Tamani. Två partner arbetar även inom processen för en ännu starkare integrering av ett jämställdhets-/WPS-perspektiv (se även 2.2).

3.3 Stödområde 3: En bättre miljö, begränsad klimatpåverkan och större motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer

3.3.1 Mål 3.1 Förbättrad kapacitet bland offentliga institutioner och andra aktörer på nationell och lokal nivå för att bidra till miljömässig hållbarhet, ökad motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer samt begränsat klimat Effekt

Strategimål

Sida bedömer att utvecklingen mot strategimålet går framåt. Miljöministeriet är svagt och det är även miljöbyrån AEDD som har förlorat många anställda under året. Den nya miljöministern är inte kunnig om miljöfrågor vilket gör det lättare för hans rådgivare och andra människor omkring honom att påverka honom. Ledarskapet är svagt. Miljöministeriet väger lätt i förhållande till ministerierna för jordbruk och energi som har stor miljöpåverkan. Att miljöbyrån lyder under detta svaga ministeriet hjälper inte direkt miljöarbetet. Det finns lagar och strategier för det mesta inom miljöområdet. Det som saknas är implementering.

Hållbar förvaltning av vattenresurserna är grundläggande i Malis olika produktionssektorer och för miljöskydd (särskilt det inredeltat). Energi- och vattenministeriet är i allmänhet mycket svagt och förblev så under 2019 trots utnämningen av en ny minister efter valet 2018. Den institutionella ramen när det gäller vattenförvaltning är otillräcklig, vatten placeras för lågt i organisationen och samordning med andra ministerier för svag. Frågan blev tydlig 2019 då de nya policydokumenten pågick medan jordbruksministeriet föreslog en parallell vattenpolitik för jordbruksvatten. Water management har också lidit sedan dricksvattensektorn (som också är en sektor som är betydligt underfinansierad) dominerar det arbete som utförs av det nationella vattendirektoratet. De nya policydokumenten (rättslig ram, nationell vattenpolitik och tillhörande program) är totalt sett en mycket positiv

³⁶ UN Women Mali 2016-2021 (PLANit id. 0221), SIPRI Mali 2016-2018 Civila Samhället (PLANit id. 51130096) och FN:s förvaltningsfond för fred och säkerhet i Mali (PLANit id.51130089)

³⁷ UN Women Mali 2016-2021 (PLANit id.10221), Studio Tamani - nyheter och information för dialog, fred och jämlikhet i Mali. (PLANit id. 11003), Wetlands Program Phase 2 (PLANit id.10738), Lånegaranti till jordbrukssektorn i Mali (PLANit id. 51130088), SIPRI Mali 2016-2018 Civila Samhället (PLANit id. 51130096) och FAO Ökad motståndskraft hos utsatta människor som påverkas av klimatvariationer (12449)

utveckling när det gäller de förändringar som föreslås när det gäller förvaltning av vattenresurser. Processen blockeras dock på grund av bristen på en strategisk strategi inom dricksvattensektorn, bristen på integration med sanitet och dålig samordning.

Portfölj

Sida bedömer att portföljen är relevant och tydligt bidrar på ett betydande sätt till målet att arbeta med förbättrad kapacitet hos offentliga institutioner och andra aktörer på olika nivåer. Portföljen är väl positionerat för att bidra till prioriteringarna i det maliska Nationally Determined Contribution, som har de tre prioriterade områdena skogsbruk/markanvändning, jordbruk och energi. Dessutom är vattenresursförvaltningsbidraget strategiskt och relevant med tanke på de gränsöverskridande initiativ som Sverige också stöder och med avseende på PDD DIN. Det nuvarande stödet³⁸ för integrerad vattenresurshushållning (IWRM) slutade 2019, efter att ha gett viktiga resultat på vattenkvaliteten och klimatförändringarnas inverkan på vattenresurserna. I ett framtida stöd (pågår) är det viktigt att stärka kopplingen mellan IWRM och klimatförändringar initiativ samt prioritera konfliktkänslighet.

Den styrkommitté i Malis klimatfond som har fått svenskt stöd sedan 2013 antog en strategisk investeringsplan och en kommunikationsplan 2019. Bakgrundsdocument som beskriver vad som skulle krävas för att Mali ska ta över fondens huvudansvar under några år med bibehållet ansvar utarbetades genom en konsulterande process ledd av en expert på fonder. Samma expert hjälpte också styrkommittén och den maliska regeringen att förbereda aktiveringen av en nationell mekanism som skulle göra det möjligt för nationella maliska institutioner att ansöka om finansiering utan FN-partnerskap. Miljöbyrån AEDD utsåg fyra ytterligare experter till det tekniska sekretariatet i december 2019. De kommer i första hand att arbeta med projektutvärderingar och övervakning. Klimatfonden i Mali finansierar och har finansierat 24 projekt i 186 kommuner i Mali, vilket innebär en fjärdedel av landets kommuner. Tack vare utbildning om projektutveckling och erfarenhet från tidigare ansökningsomgångar förbättras förslagets kvalitet år från år.

3.3.2 Mål 3.2 Ökad hållbarhet och motståndskraft inom jordbruket, med fokus på hållbar livsmedelstrygghet, produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor och hållbar användning av naturresurser

Strategimål

Sida bedömer att utvecklingen mot strategimålet gått delvis framåt. Under strategiperioden har förutsättningarna för ett hållbart och motståndskraftigt jordbruk varierat kraftigt medan trycket på naturresurserna fortfarande är hög och frekvensen och omfattningen av agro-pastorala konflikter har ökat. Under 2019 producerade WFP³⁹ satellitkartor som tydligt indikerade minskad produktion på grund av osäkerhet, särskilt i Mopti-regionen. Antalet människor i behov av humanitärt stöd (PIN) 2020 uppskattas 3,9 miljoner vilket innebär en ökning från 2019 men fortfarande en minskning från de enorma behov som upplevdes under 2018 på grund av den korta regnperioden 2017. Under de senaste åren är det troligt att motståndskraften har minskat på grund av upprepade chocker, både relaterade till

³⁸ Integrerad vattenresursförvaltning (PLANit id. 51130084)

³⁹Mali - Analysera satellitaire des dynamiques de ytor cultivées à Mopti, Mali Cluster Sécurité Alimentaire, Décembre 2019

klimatvariationer och säkerhetssituationen. Bönder odlar ofta inte hela sin areal eftersom man är rädd att gå för långt från sin by. På samma sätt har möjligheterna till produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor och hållbar användning av naturresurser sannolikt också minskat under strategiperioden och antalet människor som tvingats till negativa strategier för överlevnad som att ansluta sig till väpnade grupper har sannolikt ökat.

Den övergripande bedömningen är att jordbruksproduktionens hållbarhet och motståndskraft inte går i rätt riktning.

Portfölj

Sida bedömer att portföljen är relevant och flera bidrag bidrar till detta resultat, bland annat Programmet Våtmarker, ACF:s återhämtningsprojekt⁴⁰, FAO:s återhämtningsprojekt,⁴¹ Klimatfonden⁴² Reso Climat och jordbruksgarantin för kvinnliga företagare. Garanti- och tillhörande TA-projekt har möjliggjort 4 274 003 USD i mobiliserad finansiering genom 1 475 lån; Omkring 80 % av de projekt som finansieras av Klimatfonden i Mali fokuserar främst på jordbruket.

Mål 3.3 Ökad produktion av och förbättrad tillgång till förnybar energi

Strategimål

Sida bedömer att strategimålet ska vara gul. Den senaste tidens främsta prioritering för den maliska regeringen vad gäller energi verkar vara regional sammankoppling som möjliggör import av energi från grannländerna för att möta den ökande efterfrågan, särskilt för Bamako. Det ses som en snabb lösning, men det är dyrt på längre sikt och gör Mali beroende av sina grannar. Situationen för det nationella energiföretaget EDM är fortfarande alarmerande, både när det gäller skuld, förvaltning och brist på ordentlig planering för framtiden. Givarsamfundet fortsätter att ta upp landsbygdslektrifiering, men den ansvariga byrån, AMADER är svag och det saknas fortfarande verklig politisk vilja att stärka institutionen och investera inom offgrid lösningar. Det pågår få diskussioner om användningen av biomassaenergi för matlagning som i hög grad bidrar till avskogningen. Givargruppen för energi kämpar för att förbättra den politiska dialogen med Mali inom energiområdet.

Portfölj

Sida bedömer att portföljen ska vara gul. Sidas utredningar om AECF under 2019 bromsade implementeringen av REACT-något under 2019. 48 affärsförslag mottogs och utvärderades, due diligence utfördes för de utvalda och slutligen valdes tio förslag ut för finansiering. Fyra av förslagen arbetar främst med solar home systems, tre med minigrids, två med biobränsle (etanol) och förbättrade

⁴⁰ Acf Stärkt motståndskraft på landsbygden i Kita och Timbouctou (PLANit id. 51130086)

⁴¹ FAO Strengthening jordbruks- och boskapsresiliens (PLANit id. 12449)

⁴² Reso Climat fas 2 (51130078)

spisar och ett med solcellsdrivna bevattningspumpar. Företagen kommer att dela på 4,5 MUSD av REACT-finansiering och kommer själva att bidra med 8.7MUSD.

Projektet Hållbar energitillgång för alla som leds av franska icke-statliga organisationen GERES inleddes i slutet av 2018 och har gjort stora framsteg under 2019. Framstegen handlar både om underhåll av befintliga Green Business Areas, installationer av fyra nya inleddes under 2019 och stöd till affärsutveckling av mycket småskaliga företag. Under året GERES visat prov på mycket kreativt tänkande om hur man kan samarbeta med privata investerare (privatpersoner och företag) som är intresserade av att investera i själva energianläggningarna för nya Green Business Areas. GERES, Ambassaden och Sida HQ har också gemensamt reflekterat över hur man kan skapa en garanti som skulle kunna tillhandahålla investeringskapital till de småskaliga entreprenörerna.

Flera andra biståndsinsatser i Mali har energikomponenter, till exempel ett av UNWomen lett projekt under den maliska klimatfonden. Projektet i fråga avslutades under 2019.

4. Implikationer för innevarande strategiperiod

Slutsatserna från den fördjupade översynen av strategigenomförandet under 2019 visar att strategin förblir relevant och att det svenska utvecklingssamarbetet i huvudsak genomförs enligt plan. Strategin behöver inte justeras för den återstående perioden. Trots att det finns utmaningar sker framsteg på nästan samtliga resultatområden, och det svenska utvecklingssamarbetet bidrar till resultat.

Statliga institutioner är ineffektiva och leveransen av tjänster och social trygghet samt kapacitet och legitimitet är svag. Detta har resulterat i ett splittrat samhällskontrakt mellan den maliska staten och dess medborgare. Offentliga institutioner är svaga och saknar både materiella och mänskliga resurser. Den statliga frånvaron i stora delar av norra och centrala Mali har varit en bidragande faktor till konflikterna där. Inte ens i de säkrare områdena i södra Mali drar lokalbefolkningen nytta av tillräcklig leverans av offentliga tjänster, vilket har lett till en utbredd brist på förtroende för staten.

En försämring av de sociala sektorerna, särskilt utbildning, rättvisa och rättsstatsprincipen vars kvalitet, tillgång och leverans fortsätter att förvärras med en oundviklig inverkan på demografin, migrationstrycket, sysselsättningen och framtidsutsikterna när det gäller mänsklig utveckling.

Det är viktigt att understryka att situationen sannolikt inte kommer att förbättras under den återstående strategiperioden och att detta har flera konsekvenser för genomförandet av strategin. Alternativen för partner och tillvägagångssätt är begränsade. De programrelaterade riskerna ökar när programansvariga inte kan besöka sina partner i fält så mycket som de helst borde. Ambitionen är att besöka varje partner i fält minst en gång om året, men detta är inte alltid möjligt av säkerhetsskäl. Säkerhetsproblemen har också lett till ökade kostnader för våra samarbetspartners.

Ambitionen att i stor utsträckning som möjligt arbeta med Malisk stat, vilket är viktigt av flera anledningar, kräver mer personaltid av programhandläggarna än samarbete med till exempel internationella icke-statliga organisationer. Denna ambition måste också beakta förmågan att absorbera medel och närvaron av andra givare.

Bilaga P6

All data in report is per December 31, 2019. It is an annex to the Strategy Report submitted to the Ministry of Foreign Affairs.

Average Annual Strategy Amount 2019: 236 000 KSEK

Total Strategy Outcome 2019: 286 218 KSEK

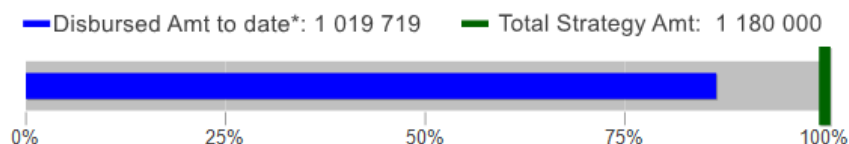
Table 1. Financial Overview 2019 per Area of Support/Objective in Strategy

Strategi	Stödområde	Mål	Utbetalat 2019
Strategy	Areas of Support	Objective	Outcome 2019 (KSEK)
Mali 201607-2020	Total		286 218
	Strengthened democracy and gender equality, and greater respect for human rights	Strengthened capacity of civil society to participate in political processes and promote accountability	17 638
		Strengthened capacity among public institutions to provide basic	17 650
		Increased respect for the rule of law	9 300
		Better conditions for gender equality and respect for human rights, with a focus on the rights of women and children	54 114
		Total	98 702
	Human security and freedom from violence	Strengthened peace and reconciliation mechanisms at national and local level	24 047
		Greater influence and women's participation in peace processes and in peacebuilding and statebuilding	13 361
		Total	37 408
	A better environment, limited climate impact and greater resilience to environmental impacts, climate change and natural disasters	• Improved capacity among public institutions and other actors at national and local level to contribute to environmental sustainability, increased resilience to environmental impact, climate change and natural disasters, and limited climate impact	51 891
		Increased sustainability and resilience of agriculture, with a focus on sustainable food security, productive employment with decent working conditions and sustainable use of natural resources	28 241

		Increased production of and improved access to renewable energy	39 976
		Total	120 108
	Not allocated to area of support	Not allocated to result	30 000
		Total	30 000

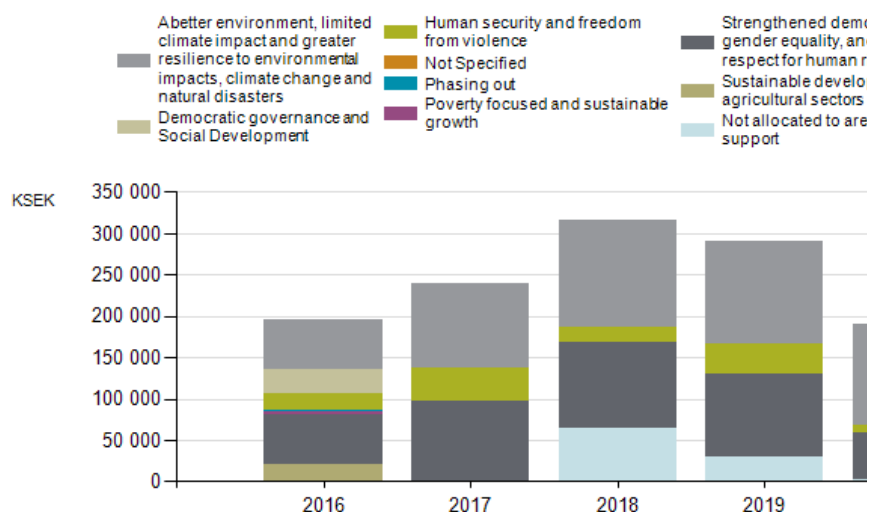
Table 2. Total Strategy Amount and Disbursed Amount During the Strategy Period (KSEK)

Strategy is in its 4th year with total duration of 5 years.

* Note that the Disbursed Amt to date includes even payments made in the last year of the previous strategy, 53 500 KSEK

Table 3. Agreed Amounts per Area of Support for the Strategy Period

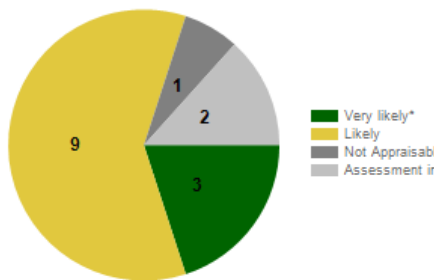
Information on area of support/objective in strategies was phased into Sida's systems starting 2012, but is incomplete up to 2015. This relates only to system generated data. Sidas contributions have always been assessed in relation to decided strategies incl. areas of support and objective (and previously areas and subareas). Correct information on division per area of support for 2015 and earlier is available in the previous strategy reports.

Table 4. Assessment of the Likelihood of Achieving the Contribution Objectives

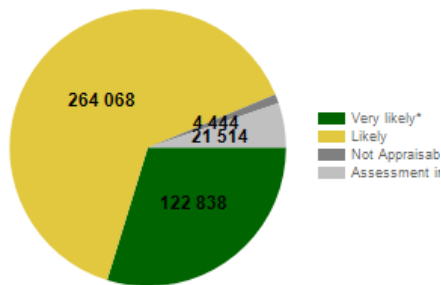
The two pie charts show the assessments of the likelihood of achieving the objectives of the contributions included in the strategy portfolio as per (4.1) contributions and (4.2) accumulated disbursed amount. The data is system-generated and aggregated based on the *Conclusion on Performance (CoP)* in Trac. In connection with the CoP, the question of the likelihood of achieving the contribution objective is answered according to a four-point scale, namely:

1. Very likely
2. Likely
3. Not likely
4. Not appraisable¹

4.1 As per Contribution

4.2 As per Accumulated Disbursed Amount (M)

* Agreements newer than one year are assessed as "very likely" by default.

** Assessments made in Trac 6 have not been migrated since some questions in Trac 7.0 are new and have no equivalent in earlier versions of Trac. Therefore, the assessments made in Trac 6 are grey.

¹ Assessment "Not appraisable" is justified in cases when:

- There is not enough data to make an assessment (eg in difficult environments or late reports)
- The context of the contribution has changed significantly (eg natural disaster, coup d'état, extensive staff change of partner, corruption claim or similar.)
- The contribution itself has changed significantly (eg, the goal, scope, or timeframe of the contribution has been changed)

Table 5. Outcome on All Appropriations in the Selected Country/Region (incl. Country Allocation)

	Anslagspost	Utfall 2019 (KSEK)	Avtalad bemyndiganderam (KSEK)
ID03 Partner country ENG	Appropriation	Outcome 2019 (KSEK)	Agreed frame of Outstanding commitments (KSEK)
Mali	101 Humanitära insatser (7 1:1.1)	90 244	0
	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	5 909	0
	106 Afrika (7 1:1.9)	286 218	298 933
	112 Hållbar Fred (7 1:1.26)	4 662	3 996
	113 Kapacitetsutveckling och Agenda 2030 (7 1:1.28)	1 713	2 387
	33 Strategiskt inriktade bidrag	1 900	0
	Total	390 647	305 316

The first three digits is a Sida-internal code. The numbers in brackets after the title is the appropriation number in the Swedish state budget, for example (7 1:1.6) is expenditure area 7, appropriation area 1:1, appropriation 6 = Asia. Appropriations 30, 31 and 33 are managed by the MFA and administered by Sida.